

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กกำพร้าด้วยการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา โดยมีรายละเอียดและดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการทดลอง
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กกำพร้าในมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทยา จังหวัดชลบุรี จำนวน 38 คน

- 1.1 อายุระหว่าง 12-15 ปี
- 1.2 สามารถพูดภาษาไทย อ่านออกเขียนได้
- 1.3 ไม่เคยได้รับการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา
- 1.5 มีระยะเวลาในการอยู่ในมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทยา 12-15 ปี
- 1.4 มีความสมัครใจในการเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กกำพร้าในมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทยา จังหวัดชลบุรี ที่มีคุณสมบัติและทักษะทางสังคมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จากการทำแบบวัดทักษะทางสังคม และสมัครใจเข้าร่วมในงานวิจัยโดยคัดเลือกตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยให้เด็กกำพร้าในมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทยา ตอบแบบวัดทักษะทางสังคม

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบวัดที่ผ่านการตอบจากเด็กกำพร้าในมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทยา ที่มีคะแนนทักษะทางสังคมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นสัมภาษณ์เด็กกำพร้าที่ได้จากข้อ 1 เพื่อสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมจำนวน 28 คน

ขั้นที่ 3 แบ่งกลุ่มโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก (Random Assignment) เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 14 คน

ขั้นที่ 4 ดำเนินการทดลองโดยเด็กกำพร้าในกลุ่มทดลองจำนวน 14 คน ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ในวันจันทร์และวันพฤหัสบดี ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที จำนวน 10 ครั้ง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ภายในห้องที่เป็นสัดส่วน มีความเป็นส่วนตัว ส่วนเด็กกำพร้าในกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา แต่จะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการเรียนตามปกติ รวมถึงเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่มูลนิธิสงเคราะห์เด็กจัดให้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบวัดทักษะทางสังคม 2) โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา

1. การสร้างแบบวัดทักษะทางสังคม

1.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับทักษะชีวิตจากตำรา เอกสาร และงานวิจัย

1.2 ผู้วิจัยศึกษาและพัฒนาแบบวัดทักษะทางสังคมจากแนวคิดทักษะทางสังคมของริกจิโอ (Riggio, 1989) ซึ่งเป็นแบบวัดทักษะทางสังคมที่มีองค์ประกอบ 6 ด้านดังนี้

1.2.1 การแสดงออกทางอารมณ์ (Social Expressivity) หมายถึง ความสามารถในการใช้ถ้อยคำในการเข้าร่วมวงสนทนา อภิปรายกับบุคคลอื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

1.2.2 ความไวในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น (Emotional Sensitivity) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ตลอดจนตีความหมายการแสดงออกทางอารมณ์ของบุคคลอื่นได้ โดยบุคคลนั้นไม่ต้องใช้ถ้อยคำ

1.2.3 การควบคุมอารมณ์ของตนเอง (Emotional Control) หมายถึง ความสามารถในการควบคุม จัดการและปรับอารมณ์ของตนเอง รวมถึงการซ่อนหรือปิดบังความรู้สึกไว้ภายในสามารถหวั่นระ ยิ้ม เมื่อฟังเรื่องตลก หรือปรับสีหน้าเมื่อมีความทุกข์ได้อย่างเหมาะสม

1.2.4 การแสดงออกทางสังคม (Emotional Expressivity) หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นโดยไม่ใช้ถ้อยคำ เป็นการสื่อความหมายทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการแสดงเจตคติ ความรู้สึกและพฤติกรรมการแสดงออกกระหว่างบุคคล

1.2.5 ความไวในการรับรู้ทางสังคม (Social Sensitivity) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจและตีความหมายการสื่อสารทางถ้อยคำของบุคคลอื่น การมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของพฤติกรรมทางสังคมที่ควรปฏิบัติ

1.2.6 การควบคุมทางสังคม (Social Control) หมายถึง ความสามารถในการแสดงบทบาททางสังคม มีทักษะในการแสดงตน สามารถที่จะปรับตัวได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบวัดตามแนวคิดของริกจิโอ (Riggio, 1989) และศึกษาแบบวัดของคาราวรรณ กล่อมเกลี้ยง (2546) และพัฒนาแบบวัดทักษะทางสังคมเพื่อใช้ในการวิจัย

แบบวัดเป็นลักษณะข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ให้ผู้ตอบเลือกข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของตนเองมากที่สุด โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์ให้คะแนนแบบวัดทักษะทางสังคม

คำตอบ	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
จริง	5	1
ค่อนข้างจริง	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ค่อนข้างไม่จริง	2	4
ไม่จริง	1	5

ลักษณะของแบบวัดทักษะทางสังคม มีทั้งหมด 48 ข้อ

ข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 17 18 19 20 23

24 25 26 28 29 30 31 33 34 35 36 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48

ข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 16 21 22 27 32 และ 37

1.3 นำแบบวัดที่ได้สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องและเหมาะสมของแบบวัด

1.4 นำแบบวัดที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษานำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการวัดผลจำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ค) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.33 - 1.00 ท่าน (ภาคผนวก ข) จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.5 นำแบบวัดทักษะทางสังคมของเด็กกำพร้าที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 62 ข้อ ไปทดลองใช้ (Tryout) กับเด็กกำพร้าในมูลนิธิโสสะแห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ จำนวน 30 คน ในช่วงเดือน มกราคม พ.ศ. 2553

1.6 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่

.10 จำนวน 48 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.10-0.84 (ภาคผนวก ข) ลักษณะของแบบวัดทักษะทางสังคม มีองค์ประกอบ 6 ด้านดังนี้

1.6.1 การแสดงออกทางอารมณ์ (Social Expressivity) ประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ข้อ คือ 1 7 12 17 23 28 33

1.6.2 ความไวในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น (Emotional Sensitivity) ประกอบด้วยข้อคำถาม 8 ข้อคือ 2 8 13 18 24 29 34 38

1.6.3 การควบคุมอารมณ์ของตนเอง (Emotional Control) ประกอบด้วยข้อคำถาม 8 ข้อ คือ 3 9 14 19 39 42 45 47

1.6.4 การแสดงออกทางสังคม (Emotional Expressivity) ประกอบด้วยข้อคำถาม 9 ข้อ คือ 4 20 25 30 35 40 43 46 48

1.6.5 ความไวในการรับรู้ทางสังคม (Social Sensitivity) ประกอบด้วยข้อคำถาม 9 ข้อ คือ 5 10 15 21 26 31 36 41 44

1.6.6 การควบคุมทางสังคม (Social Control) ประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ข้อ คือ 6 11 16 22 27 32 37

1.7 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ของแบบวัด ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ .93 (ภาคผนวก ข)

2. โปรแกรมการให้การศึกษาแก่กลุ่มตามทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา

2.1 ศึกษาเนื้อหา ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการให้การศึกษาแก่กลุ่มตามทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา ตลอดจนประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติให้การศึกษาแก่กลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนการสร้างโปรแกรมการให้การศึกษาแก่กลุ่มตามทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา

2.2 กำหนดโครงสร้างเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของโปรแกรมการให้การศึกษาแก่กลุ่มตามทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม

2.3 สร้างโปรแกรมการให้การศึกษาตามทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาทางสังคม โดยให้การศึกษาแก่กลุ่มจำนวน 10 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.3.1 การให้การศึกษาครั้งที่ 1 การปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ ชี้แจงวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของโปรแกรมการให้การศึกษาแก่กลุ่มตามทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา

2.3.2 การให้การปรึกษาครั้งที่ 2 การสำรวจปัญหาของสมาชิก เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้สำรวจปัญหาประสบการณ์ทักษะทางสังคม ทั้งด้านบวกและด้านลบ

2.3.3 การให้การปรึกษาครั้งที่ 3 การพัฒนาการแสดงออกทางอารมณ์ เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาสามารถสื่อสารทางอารมณ์และสื่อความหมายทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ การแสดงความรู้สึกทางสีหน้า แววตา น้ำเสียง และท่าทาง และการแสดงออกระหว่างบุคคลโดยไม่ใช้ถ้อยคำ

2.3.4 การให้การปรึกษาครั้งที่ 4 การพัฒนาความไวในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาสามารถตระหนักรู้และแปลความหมายของการแสดงออกทางอารมณ์ของผู้อื่น จากท่าทาง แววตา น้ำเสียง และกิริยาอื่นๆ

2.3.5 การให้การปรึกษาครั้งที่ 5 การพัฒนาการควบคุมอารมณ์ของตนเอง เพื่อให้ผู้รับการปรึกษามีความตระหนักรู้ในเรื่องอารมณ์ของตนเอง เห็นถึงความสำคัญของการควบคุมอารมณ์และสามารถจัดการอารมณ์ของตนเองได้

2.3.6 การให้การปรึกษาครั้งที่ 6 การพัฒนาการแสดงออกทางสังคม เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาแสดงออกทางภาษา ถ้อยคำและการแสดงออกที่เหมาะสม ได้แก่การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นอย่างดี การสื่อสารอย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน ตรงไปตรงมา

2.3.7 การให้การปรึกษาครั้งที่ 7 การพัฒนาความไวในการรับรู้ทางสังคม เพื่อให้ผู้รับการปรึกษามีความสามารถในการเข้าใจ ความหมายการสื่อสารทางถ้อยคำของคนอื่นอย่างถูกต้อง ได้แก่ การเข้าใจความหมายของคู่สนทนา

2.3.8 การให้การปรึกษาครั้งที่ 8 การพัฒนาการควบคุมทางสังคม เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้สำรวจตนเอง สามารถที่จะยอมรับ และปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ได้แก่การมีไหวพริบในการแก้ปัญหา การให้ความเคารพบุคคลอื่น มีความมั่นใจในตนเองในการเข้าสังคม

2.3.9 การให้การปรึกษาครั้งที่ 9 ประเมินผลพฤติกรรมที่เกิดปัญหา วางเป้าหมายในการแก้ไขปัญา

2.3.10 การให้การปรึกษาครั้งที่ 10 ยุติการให้การปรึกษาและปัจฉิมนิเทศ เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้พูดถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา และสิ่งที่ประทับใจ

2.4 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความสอดคล้องในเรื่องความตรงเชิงทฤษฎี ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหาและวิธีการตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.5 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญทางด้านการให้การปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องและเหมาะสมจำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ค) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องในเรื่องความตรงเชิงทฤษฎี ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา และวิธีการดำเนินการ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.33 - 1.00 (ภาคผนวก ข) จากนั้นผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาที่ได้รับการตรวจสอบแล้วไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ภายใต้อการควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการ

2.6 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับเด็กกำพร้าที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมทางด้านภาษา วิธีการดำเนินการ อุปกรณ์และเวลาในการให้การปรึกษา แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

2.7 นำโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปดำเนินการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ (Two-Factor Experimental with Repeated Measures on One Factor) (Winner, Brown, & Michels, 1991, p. 509) เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะทางสังคมมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทธด้วยโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา จำนวน 28 คน โดยมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 14 คน โดยทดสอบก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล ระยะเวลาที่จะใช้ในการดำเนินการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที จำนวนครั้งที่ให้การปรึกษา 10 ครั้ง โดยใช้การวิจัยแบบ Randomized Pretest-Posttest Control Group Design (Creswell, 2003, p. 170) ซึ่งมีแบบแผนการทดลอง ดังนี้

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง	ติดตามผล
RE	T1	X	T2	T3
RC	T1	- X	T2	T3

ภาพที่ 1 แบบแผนการทดลอง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง มีดังนี้

R	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
RE	แทน	กลุ่มทดลอง
RC	แทน	กลุ่มควบคุม
T1	แทน	การสอบก่อนการทดลอง
T2	แทน	การสอบหลังการทดลอง
T3	แทน	การสอบในระยะติดตามผล
X	แทน	การให้การศึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา
-X	แทน	ไม่ได้การให้การศึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรม

ทางปัญญา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 เสนอแบบขออนุมัติทำวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเพื่อตรวจสอบขั้นตอนในการทดลองมิให้มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพหรือมีอันตรายใด ๆ แก่กลุ่มตัวอย่าง และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2553

1.2 ทำหนังสือจากคณะบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทยา เพื่อขออนุญาตในการทำการศึกษาวิจัยและขอความร่วมมือในการดำเนินงาน

2. ขั้นดำเนินการทดลอง

2.1 ระยะก่อนการทดลองผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกเด็กกำพร้าตามเกณฑ์ที่กำหนด และสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย โดยให้เด็กกำพร้าทำแบบวัดทักษะทางสังคมในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2553 แล้วเรียงลำดับคะแนนแบบวัดทักษะชีวิตจากสูงสุดไปหาลำต่ำสุด คัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์และมีคะแนนทักษะทางสังคมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลง สุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากเข้ากลุ่มทดลองจำนวน 28 คน สุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก อีกครั้ง เพื่อเข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 14 คน

ก่อนดำเนินการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กกำพร้าที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผู้วิจัยไม่ได้ดำเนินการวัดทักษะทางสังคมของเด็กกำพร้าจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 28 คน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนา ดังนั้นผู้วิจัยถือว่าคะแนนที่ได้จากการวัดดังกล่าวเป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pre-test)

ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมของผู้รับการปรึกษาโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับการให้การศึกษา ได้แก่การพัฒนาทักษะทางสังคม โดยเน้นความสำคัญคือ การปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม

อย่างมีขั้นตอน วิธีการ ระยะเวลา และประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

2.2 ระยะการทดลอง ดำเนินการดังนี้

2.2.1 กลุ่มทดลอง เป็นเด็กกำพร้าในมูลนิธิสงเคราะห์เด็กที่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา เริ่มตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 29 มีนาคม 2553 โดยให้การปรึกษากลุ่มจำนวน 10 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง 30 นาที เวลา 8.00 นาฬิกา - 9.30 นาฬิกา สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ในวันจันทร์และพฤหัสบดี สถานที่ให้การปรึกษาคือ ห้องสมุดของมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทยา

ขั้นการเริ่มต้นหรือขั้นนำ (The Initial Stage) ในขั้นนี้จะเริ่มตั้งแต่การพบกันครั้งแรก ระหว่างสมาชิกกับผู้ให้การปรึกษา สิ่งจำเป็นสำหรับการปรึกษาในขั้นนี้ คือ การสร้างสัมพันธภาพ และการกำหนดหน้าที่ข้อตกลงต่าง ๆ ในกลุ่ม ซึ่งสมาชิกทุกคนจะต้องรู้จักผู้ให้การปรึกษาและสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม นอกจากนั้นผู้ให้การปรึกษาจะต้องมีการกำหนดโครงสร้างต่าง ๆ ของกลุ่ม การสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ให้การปรึกษากับสมาชิก และระหว่างสมาชิกกับสมาชิกเองก็ตาม ทักษะสำคัญที่ผู้ให้การปรึกษาจะต้องมีในขั้นนี้ คือทักษะการให้การปรึกษากลุ่ม (Group Counseling) การอธิบายโดยตรง (Direct Teaching) ในขั้นนี้จำเป็นต้องมีการประเมินปัญหา (Assessing Cognitions) เทคนิคการตั้งคำถาม (Question) และความคาดหวังจากการเข้าร่วมการให้การปรึกษาซึ่งในขั้นนี้ถือเป็นขั้นสำคัญสำหรับการเริ่มต้น การเริ่มต้นที่ดีควรประกอบด้วยประเด็นสำคัญต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ให้การปรึกษาควรมีการสร้างบรรยากาศที่ดี สนุกสนาน รื่นรมย์ให้กับสมาชิกกลุ่มรู้สึกผ่อนคลาย และคุ้นเคยกันก่อนเข้าสู่เนื้อหา มีการบอกถึงวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมการให้การปรึกษาในแต่ละครั้งว่าผู้ให้การปรึกษาจะฝึกทักษะทางสังคมอะไร มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสู่เนื้อหาของทักษะที่จะฝึก มีการทบทวนเนื้อหาในการเข้าร่วมการให้การปรึกษาในครั้งก่อนว่าได้ฝึกอะไรไปบ้าง มีการทบทวนเกี่ยวกับการบ้านหรืองานที่ผู้ให้การปรึกษามอบหมายให้สมาชิกกลุ่มในการร่วมการให้การปรึกษาครั้งก่อน

ขั้นการดำเนินการ (The Working Stage) ในขั้นนี้ผู้ให้การปรึกษาใช้เทคนิคการตั้งคำถาม (Question) ให้กับสมาชิกกลุ่มเรียนรู้จากสมาชิกคนอื่น ๆ โดยการแนะนำตนเอง จากนั้นผู้ให้การปรึกษาดำเนินการฝึกอบรมตามกำหนดของเป้าหมายในกลุ่มฝึกอบรมแต่ละครั้ง ตามหลักการและแนวคิดในการให้การปรึกษา เทคนิคที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะทางสังคมได้แก่ การฝึกทักษะ (Skill Training) การเสนอตัวแบบ (Modeling) การอธิบายโดยตรง (Direct Teaching) การแก้ปัญหาระหว่างบุคคล (The Interpersonal Cognitive Problem-Solving) การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) การมอบหมายงานให้ทำ (Homework Assignment) การระดมความคิด และการให้ข้อมูลย้อนกลับ การใช้แบบตอบคำถาม และการใช้เกม เป็นต้น เทคนิคที่นำมาประยุกต์ใช้เพื่อ

การพัฒนาทักษะทางสังคมที่เหมาะสมกับเด็กกำพร้า เพื่อให้เด็กกำพร้าปรับ เปลี่ยนความคิดใหม่ให้มีความสมเหตุสมผล ทั้งทางด้านความคิด เจตคติ และพฤติกรรม ในบรรยากาศของกลุ่มซึ่งเป็นสังคมจำลองก่อนนำไปใช้กับชีวิตจริง นำเสนอทางเลือก และการตัดสินใจในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะทางสังคม

ขั้นการยุติ (The Ending Stage) ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายในกลุ่ม การให้การปรึกษา โดยผู้ให้การปรึกษา ให้ความสนใจกับการยุติกลุ่มในแต่ละครั้ง และการมุ่งเน้นที่การให้เหตุผล สำหรับการยุติกลุ่ม การให้การปรึกษาว่าสมาชิกกลุ่มได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการเข้าร่วมกลุ่ม ในแต่ละครั้ง โดยผู้ให้การปรึกษา ปฏิบัติด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การสรุปเนื้อหาสาระต่าง ๆ ของสมาชิกซึ่งผู้ให้การปรึกษาเป็นร่วมกับสมาชิกกลุ่มร่วมสรุป การทำความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งอาจใช้การซักถาม หรือเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้ถามเกี่ยวกับประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่อาจสงสัยหรือยังมีความไม่เข้าใจ การให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกกับสมาชิก หรือผู้ให้การปรึกษากับสมาชิก การให้การบ้านหรืองานบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทักษะทางสังคม และการจัดการเกี่ยวกับความรู้สึกที่ค้างคาใจของสมาชิกกลุ่ม

เนื่องจากกลุ่มทดลองมีจำนวน 14 คนซึ่งดูเหมือนเป็นกลุ่มทดลองที่มากเกินไปแต่ก็สามารถที่ดำเนินการกลุ่มให้การปรึกษาได้ดังที่ Samuel (2000, p. 323) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง กระบวนการที่บุคคลจำนวนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปแต่ไม่เกิน 15 คนเข้าร่วมกลุ่มกัน โดยมีเป้าหมายเดียวกันในการแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยสมาชิกแต่ละคนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแต่ละคน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ช่วยเหลือให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีภายในกลุ่ม เกิดความไว้วางใจของสมาชิกกลุ่ม นำไปสู่การเปิดเผยตนเองของสมาชิกกลุ่ม และการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่ตนเองมีอยู่

โดยมีผู้ช่วยดำเนินการให้การปรึกษากลุ่ม ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) มีความรู้ มีประสบการณ์และทักษะการให้การปรึกษา
- 2) เข้าใจโปรแกรมของทฤษฎีที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัย โดยก่อนจะดำเนินการวิจัย ผู้ให้การปรึกษาได้พูดคุยทำความเข้าใจกับผู้ช่วยดำเนินการให้เข้าใจ วิธีดำเนินการ วัตถุประสงค์ และเทคนิคที่ใช้ในการให้การปรึกษา
- 3) ได้รับการฝึกอบรมกระบวนการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษา พฤติกรรมทางปัญญา

2.2.2 กลุ่มควบคุม เป็นเด็กกำพร้าในมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก จะไม่ได้เข้าร่วมการให้การปรึกษาแต่จะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการเรียนตามปกติ รวมถึงเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่มูลนิธิสงเคราะห์เด็กจัดให้

2.3 ระยะเวลาหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้วผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบคำถามแบบวัดทักษะทางสังคมหลังจากสิ้นสุดกระบวนการให้การศึกษา โดยใช้แบบวัดชุดเดียวกับที่ทำก่อนการทดลอง

2.4 ระยะติดตามผล ห่างจากระยะหลังการทดลองเป็นเวลา 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการวัดทักษะทางสังคมฉบับเดิมอีกครั้ง ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อประเมินทักษะทางสังคมของผู้รับการทดลองทั้ง 2 กลุ่มในวันที่ 12 เมษายน 2553

2.5 นำข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องให้ครบถ้วน แล้วจึงนำไปดำเนินการวิเคราะห์ ผลการทดลองต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด โดยหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient)
3. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated-Measures Analysis of variable: One Between-Subjects Variable and One within Subjects Variable) คะแนนระดับทักษะทางสังคมของเด็กกำพร้าในมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทยา ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาการทดลอง และเมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการทดสอบรายคู่แบบ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method)